

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **07. - 08.12.2016**

Informácia o dlhovej službe Hlavného mesta SR Bratislava a podriadených organizácií

Predkladateľ:

Mgr. Martin M a r u š k a
riaditeľ magistrátu
v z. Ing. Radoslav K a s a n d e r, v.r.
riaditeľ sekcie financií

Materiál obsahuje:

1. Informácia o dlhovej službe
Hlavného mesta SR Bratislava
a podriadených organizácií

Zodpovedný:

Ing. Radoslav K a s a n d e r, v.r.
riaditeľ sekcie financií

Spracovateľ:

Ing. Radoslav K a s a n d e r, v.r.
riaditeľ sekcie financií

December 2016

Informácia o dlhovej službe Hlavného mesta SR Bratislava a podriadených organizácií

1. Dlhová služba Hlavného mesta SR

Hlavné mesto Bratislava vykáže k 31.12.2016 výšku dlhu 127 311 500 EUR, čo predstavuje podiel 53,47 % z bežných príjmov predchádzajúceho roka. Úvery, ktoré má v súčasnosti mesto načerpané, sú poskytnuté Československou obchodnou bankou, a.s., Council of Europe Development Bank a Ministerstvom financií SR.

Momentálne Hlavné mesto SR Bratislavy eviduje **dva úvery a návratnú finančnú výpomoc**.

1. Zmluva o účelovom úvere č. 0858/14/80100

Dátum podpísania zmluvy	26.9.2014
Výška celkového úverového limitu	88 311 500,- EUR
Úroková sadzba	3M EURIBOR + Marža
Pôvodná marža zo dňa 26.9.2014	0,64 %
Nová marža zo dňa 8.8.2016	0,575%
Úverové obdobie	5 roky
Účel úveru	refinancovanie
Deň konečnej splatnosti splátkového úveru	26.09.2019
Dňa 29.9.2014 načerpaná časť úveru	46 878 000,- Eur
Dňa 29.1.2015 načerpaná zvyšná časť úveru	41 433 500,- Eur
Splátky istiny je možné meniť na základe dohody s bankou	MIN 1 000 000,- Eur MAX 5 000 000,- Eur

Uzatvorená medzi zmluvnými stranami, a to Československou obchodnou bankou, a.s. a klientom Hlavným mestom SR Bratislavy dňa 26.9.2014 vo výške 88 311 500,- Eur. Zmluva o účelovom úvere sa uzatvárala z dôvodu refinancovania úverov na splatenie syndikovaného úveru od SLSP a ČSOB, ktorý bol splatený dňa 29.9.2014 v celkovej hodnote 66 878 000,- Eur a úveru od Prima banky Slovensko, a.s., ktorý bol splatený dňa 29.01.2015 v celom prevzatom objeme.

Dňa 8.8.2016 bol podpísaný Dodatok č. 1 k Zmluve o účelovom úvere č. 0858/ 14/80100. Dodatok obsahoval zmenu v článku III. (Úročenie a splácanie), kde sa znížila marža v pevnej výške na 0,575% p.a.

2. Rámcová úverová zmluva č. 1814 (2013)

Výška celkového úverového limitu	40 000 000,- EUR, vyplatená v tranžách
Prvá tranža načerpaná dňa 29.9.2014	20 000 000,- Eur
Druhá tranža načerpaná dňa 6.7.2015	10 000 000,- Eur
Tretia tranža načerpaná dňa 16.8.2016	5 000 000,- Eur
Úroková sadzba	3M EURIBOR + Marža
Marža – 1. tranža	0,7 % p.a. FLOAT
Marža – 2. tranža	0,36 % p.a. FLOAT
Marža – 3. tranža	0,65% p.a. FIX
Účel úveru	Financovanie dopravných projektov Hlavného mesta SR BA
Obdobie čerpania tranže	3 roky
Konečný deň načerpania úveru	30.6. 2017
Doba splatnosti úveru	2029 (12 rokov od dňa poskytnutej poslednej tranže)

Uzatvorená medzi Rozvojovou bankou Rady Európy (Council of Europe Development Bank) a Hlavným mestom SR Bratislavy dňa 10.9.2014 vo výške 40 000 000,- Eur. Zo dňa 25.-26.6.2014 na základe uznesenia č. 1612/2014, kde Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu splnomocnilo primátora na podpísanie Rámcovej úverovej zmluvy a na zabezpečenie čerpania 1. tranže vo výške 20 000 000,- Eur.

Mestské zastupiteľstvo dňa 25.6.2015 v zmysle uznesenia č. 198/2015 schválilo načerpanie 2. tranže úveru pre hlavné mesto SR Bratislavy od Rozvojovej banky Rady Európy vo výške 10 000 000,- Eur.

V dňoch 29.-30.6.2016 mestské zastupiteľstvo schválilo v zmysle uznesenia č. 532/2016 načerpanie 3. tranže úveru vo výške 5 000 000 eur pre potreby investícií do rozvoja a podpory miestnej cestnej infraštruktúry a verejnej dopravnej infraštruktúry hlavného mesta SR Bratislavy.

3. Zmluva o návratnej finančnej výpomoci

Výška poskytnutia NFV v roku 2014	2 500 000,- EUR
Výška poskytnutia NFV v roku 2015	7 500 000,- EUR
Úroková sadzba	Bez úročenia
Deň konečnej splatnosti poskytnutých fin. prostriedkov	31.12.2018
Splátky istiny	Jednorázovo najneskôr v termíne do 31.12.2018

Zmluva o návratnej finančnej výpomoci poskytovanej v súlade s § 13 a nasl. Zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 262 a nasl. Obchodného zákonníka. Návratná finančná výpomoc zo štátnych finančných aktív bola poskytnutá v sume 2 500 000,- Eur a na základe zmluvy zo dňa 12.5.2014. Dňa 27.7.2015 primátor hlavného mesta SR Bratislavy podpísal Dodatok č. 1 k Zmluve o návratnej finančnej výpomoci. Dodatok upravuje termín vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov, a to jednorázovo najneskôr v termíne do 31.12.2018.

Dňa 31.7.2015 bola poskytnutá návratná finančná výpomoc zo štátnych finančných aktív vo výške 7 500 000,- Eur od Ministerstva financií SR, ktoré schválilo mestské zastupiteľstvo v zmysle uznesenia č. 198/2015 zo dňa 25.6.2015 na spolufinancovanie rozvojových projektov a podporu plnenia funkcií hlavného mesta Slovenskej republiky.

Prehľad zákonného ukazovateľa obcí a dlhového zaťaženia a ukazovateľa dlhu Hlavného mesta SR Bratislava

V rámci pravidiel používania návratných zdrojov financovania na základe zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa sleduje ukazovateľ prijatia návratných zdrojov financovania:

- celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka
- suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

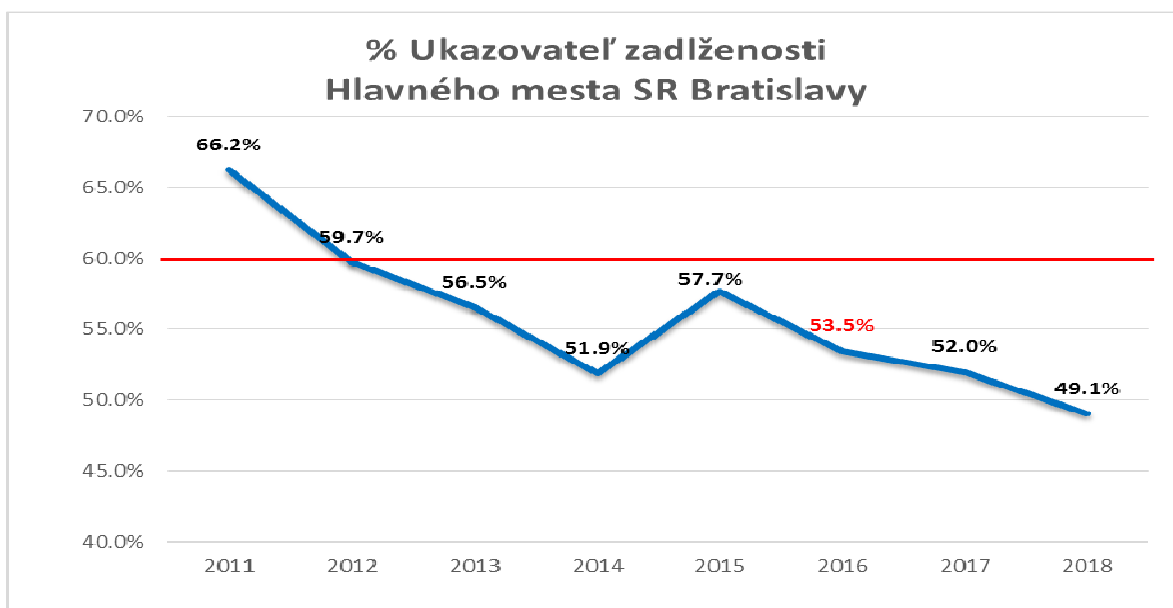
V prípade, že sa notifikovaný dlh nachádza na hranici 50 % - 58% bežných príjmov, hlavné mesto má podľa ústavného zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy povinnosť predložiť na rokovanie mestského zastupiteľstva zdôvodnenie výšky dlhu spolu s návrhom opatrení na jeho zníženie. Táto povinnosť sa neuplatní počas 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie zastupiteľstva, ak nebola vo voľbách ako nový primátor zvolená tá istá fyzická osoba, ako v predchádzajúcom volebnom období.

a) Celková suma dlhu obce v porovnaní s bežnými príjmami, ktorá by mal byť pod 60%:

Hlavný ukazovateľ zadlženosti na základe zákona 583/2004 HM SR Bratislava za rok 2016 je odhadovaný vo výške 53,47% - maximálna zákonná hranica (60%) je tak dodržaná

Rok	Bežné príjmy HLMSR (v tis €)	Dlhová služba HLMSR (v tis €)	% Ukazovateľ zadlženosti (Príjmy za predchádza. rozpočtový rok / dlh za daný rok)
Skutočnosť k 31.12. 2012	200 705	118 490	59,72%
Skutočnosť k 31.12. 2013	213 714	113 490	56,55%
Skutočnosť k 31.12.2014	220 711	110 812	51,85%
Skutočnosť k 31.12.2015	238 109	127 312	57,68%
Očakávanie k 31.12.2016	258 432	127 312	53,47%
Predpoklad k 31.12.2017*	259 511	134 312	51,97 %
Predpoklad k 31.12.2018*	266 615	127 312	49,06 %

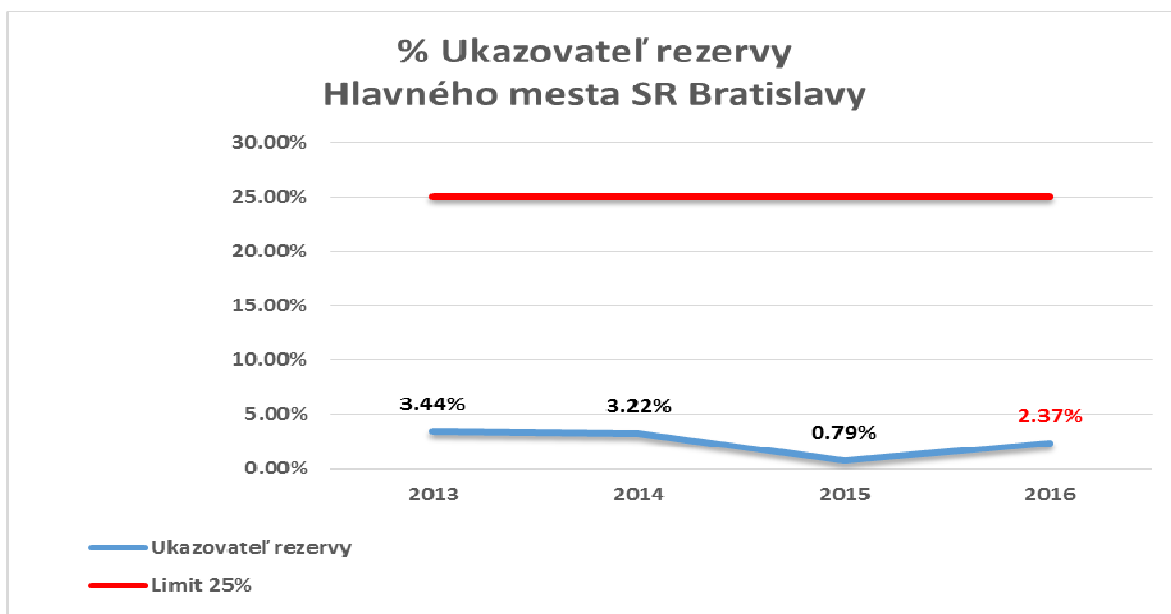
*V návrhu rozpočtu na 2017-2019 sa navrhuje zapojiť nový úver v celkovej výške 20 mil€, pričom sa navrhuje jeho postupné načerpanie v priebehu jednotlivých rokov 2017-2019. V roku 2017 sa tak navrhuje načerpať z nového úveru výšku 7mil€, pričom plánovaná hodnota ukazovateľa zadlženosti aj s touto výškou úveru dosiahne 51,97%. V roku 2018 sa navrhuje načerpať z nového úveru výšku 8mil€, pričom plánovaná hodnota ukazovateľa zadlženosti aj s touto výškou úveru dosiahne 49,06%. V roku 2019 sa navrhuje načerpať z nového úveru výšku 5mil€, pričom plánovaná hodnota ukazovateľa zadlženosti aj s touto výškou úveru dosiahne 46,09%.

- b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov, ktorá by nemala prekročiť 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Hlavné mesto SR Bratislavy dodržiava podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ukazovateľ prijatia návratných zdrojov financovania, takzvaný „Ukazovateľ rezervy“. **Ukazovateľ rezervy sa za rok 2016 odhaduje vo výške 2,37% a dlhodobo sa nachádza pod hranicou 25% a celkovo dosahuje nízke hodnoty.**

Ukazovateľ rezervy	Roky			
	2013	2014	2015	Predpoklad 2016
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov v eur	6 895	6 874	1 752	5 636
Skutočné bežné príjmy	213 714	220 711	238 109	254 432
Ukazovateľ v % podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z.z.	3.44%	3.22%	0.79%	2.37%

Základné zhrnutie dlhovej služby Hlavného mesta SR Bratislava a zrealizované opatrenia

Návrh rozpočtu Hlavného mesta SR Bratislava na roky 2017 - 2019 a rozpočtové ciele na roky 2017 a 2018 prispievajú k ďalšiemu znižovaniu dlhu hlavného mesta. Prognózovaná úroveň dlhu 49,06 % v roku 2018 je pod úrovňou sankčných hraníc podľa zákona o rozpočtovej zodpovednosti č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Alternatívny prístup k prognóze dlhu signalizuje, že prevažujú riziká na pozitívnej strane (k nižšiemu dlhu).

Dosiahnutie schválených rozpočtových cieľov na roky 2017 a 2019 bude hlavné mesto prispievať k poklesu dlhu ešte výraznejšie. Pre rok 2017 je schválený cieľový dlh na úrovni 51,97 %, a pre rok 2018 sa plánuje až 49,06% postačujúceho na stabilizáciu dlhu. V rokoch 2017 a 2018 už teda hospodárenie hlavného mesta nebude prispievať k rastu dlhu.

Hlavným z dôvodov pozitívneho trendu v znižovaní % ukazovateľa dlhu v najbližších rokoch je medziročné zvyšovanie bežných príjmov hlavného mesta SR a medziročné znižovanie výšky úverov s dôrazným sledovaním a riadením výdavkov rozpočtu a finančných možností hlavného mesta SR Bratislavy.

Zrealizované a v súčasnosti realizované systémové opatrenia:

Podpora zvyšovania bežných príjmov

Popri pozitívnom vývoji a zvyšovaní príjmov z daní z fyzických osôb hlavné mesto SR Bratislava robí opatrenia na zvyšovanie aj ostatných bežných príjmov – zvýšenie dane z nehnuteľností a zvyšovanie dane za ubytovanie, zvyšovanie príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku, zvyšovaním grantov a transferov z európskych zdrojov a ostatných príjmov.

Preverovanie situácie na finančných trhoch

Hlavné mesto monitoruje finančné trhy aj samotné podmienky poskytovania úverov z cieľom identifikovania výhodnejšej vyjednávacjej pozície, ktorá by mohla znížiť náklady dlhovej služby napr. znížením úrokovej sadzby, či možnosti nastavenia výhodnejšieho spôsobu splácania úverov. Jedným z konkrétnych opatrení bolo v roku 2016 zníženie úrokovej marže na Zmluva o účelovom úvere č. 0858/14/80100 s ČSOB.

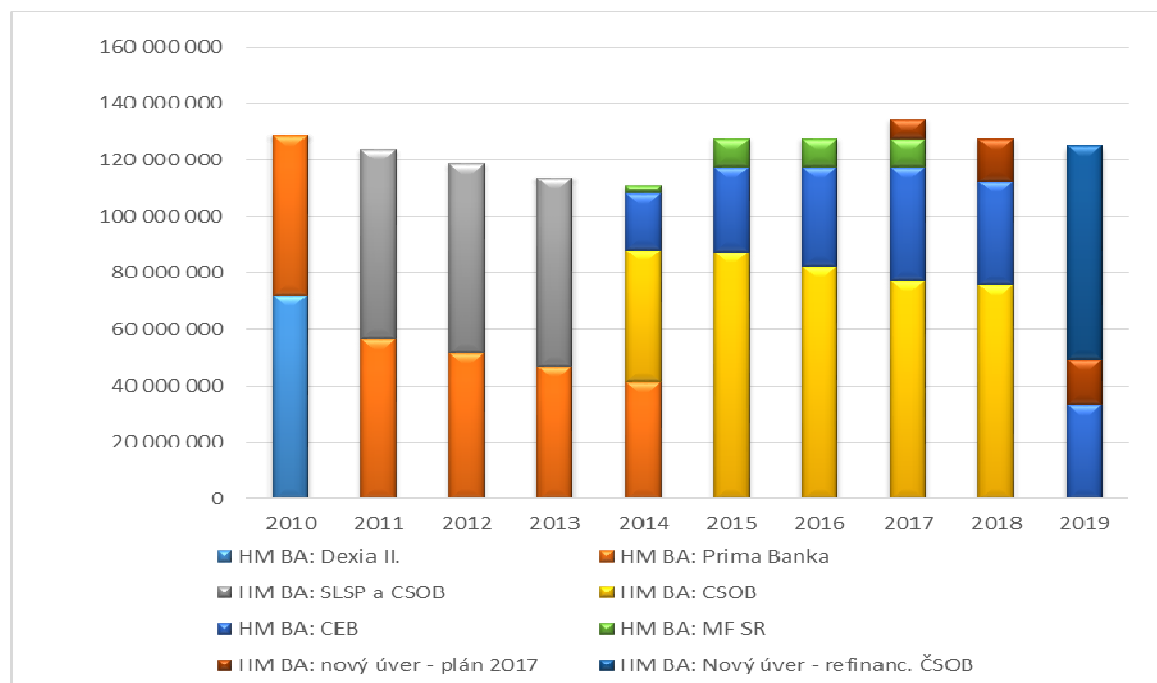
Kontrolný team a sledovanie kľúčových ukazovateľov efektivity hospodárenia

Sekcia financií sa zameriava na identifikovanie kľúčových ukazovateľov, na základe ktorých detailne sleduje efektivitu hospodárenia. Pravidelne mesačne sleduje čerpanie rozpočtu mesta, sleduje a robí odhady plnenia príjmov rozpočtu mesta v danom roku, vyjadruje sa k plánovaným projektom a možnostiam ich financovania v priebehu celej dĺžky projektu. Konkrétnym výsledkom je tak priebežné sledovanie celkovej výšky a možností úverového zaťaženia HM BA, plánovanie rozpočtov na ďalšie roky s cieľom postupného znižovania úverového zaťaženia. Zároveň sleduje a definuje opatrenia, ktoré je nevyhnutné prijať na elimináciu rizika vzniku negatívneho stavu.

Interim

Spolupráca so špecialistami, ktorí budú spolupracovať so sekciou financií (napr. banky, poradenské spoločnosti...)

Informatívny prehľad o výške zostatkov úverov mesta Bratislava z pohľadu dlhodobého výhľadu:

2. Dlhová služba podriadených organizácií Hlavného mesta SR so 100% majetkovou účasťou mesta

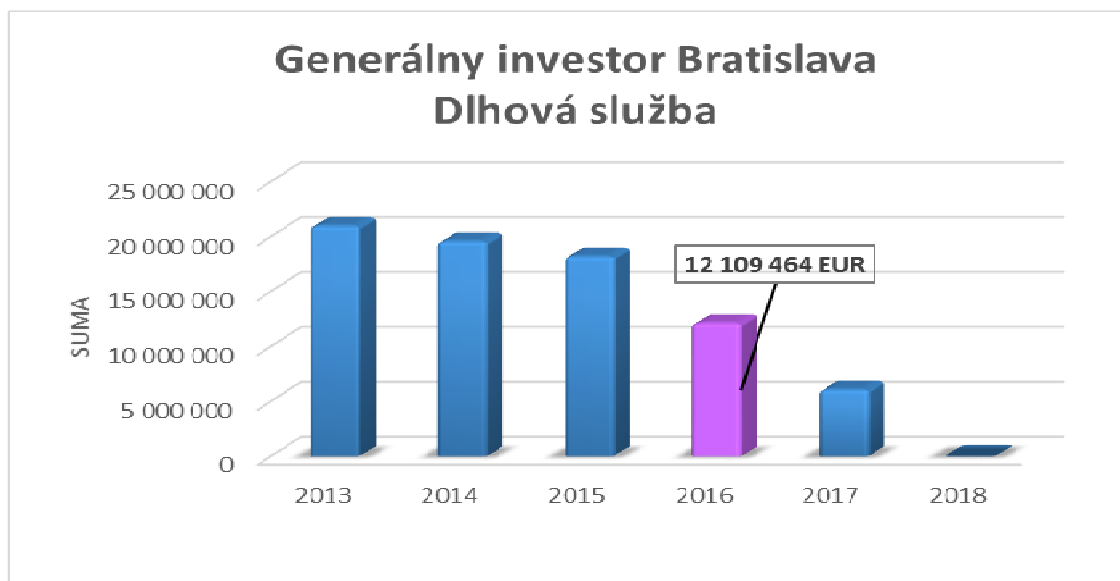
Úverové zaťaženie príspevkovej organizácie Generálny investor Bratislavy

Príspevková organizácia k dnešnému dňu eviduje jeden úver vo výške 13,623 mil. Eur, dňa 31.12.2016 bude uskutočnená splátky istiny vo výške 1,514 mil. EUR. Celková úverová zaťaženosť na konci roka 2016 bude vo výške 12,109 mil. EUR. Ide o splácanie záväzku voči Slovenskej sporiteľni, a.s. súvisiace s výstavbou Zimného štadióna Ondreja Nepelu, ktorý vznikol postúpením pohľadávok na Zimný štadión v roku 2011 a voči INGSTEEL, spol. s r.o.

Úver je úročený sadzbou EURIBOR + 1,45% p.a. a je splatný v roku 2018. Jeho splácanie sa zabezpečuje transfermi z rozpočtu mesta.

Výška celkového úverového limitu	20 964 196,46 EUR
Úroková sadzba	3M EURIBOR + Marža
Marža	1,45% p.a.
Účel úveru	Splácanie záväzku
Deň konečnej splatnosti splátkového úveru	31.12.2018
Úverové obdobie	5 rokov
Začiatok úročenia	28.6.2013

Úverové zaťaženie Odvoz a likvidácia odpadu, a.s.

Spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu, a.s. eviduje k dnešnému dňu jeden úver.

Zmluva o termínovanom úvere č. 10/117/08 v Prima banke Slovensko a.s., bola uzatvorená dňa 22.9.2008 ktorej platnosť končí poslednou splátkou v sume 6 655 381,- Eur dňa **01.01.2017**.

V zmysle požiadavky predstavenstva boli oslovené 4 vybrané finančné inštitúcie (podľa významnosti a zamerania na trhu), ktoré mali do 31.10.2016 predložiť indikatívne ponuky na refinancovanie predmetného úveru.

Na najbližšom predstavenstve spoločnosti (cca 10.11.2016) budú predstreté všetky predložené ponuky, pričom najvýhodnejšia ponuka bude predmetom schválenia.

Výška celkového úverového limitu	13 277 567,5 EUR
Úroková sadzba	6M EURIBOR + Marža
Marža	4,50 % p.a.
Účel úveru	Na kúpu pozemku v k.ú. Pod. Biskupice
Deň konečnej splatnosti splátkového úveru	1.1.2017
Úverové obdobie	8 rokov

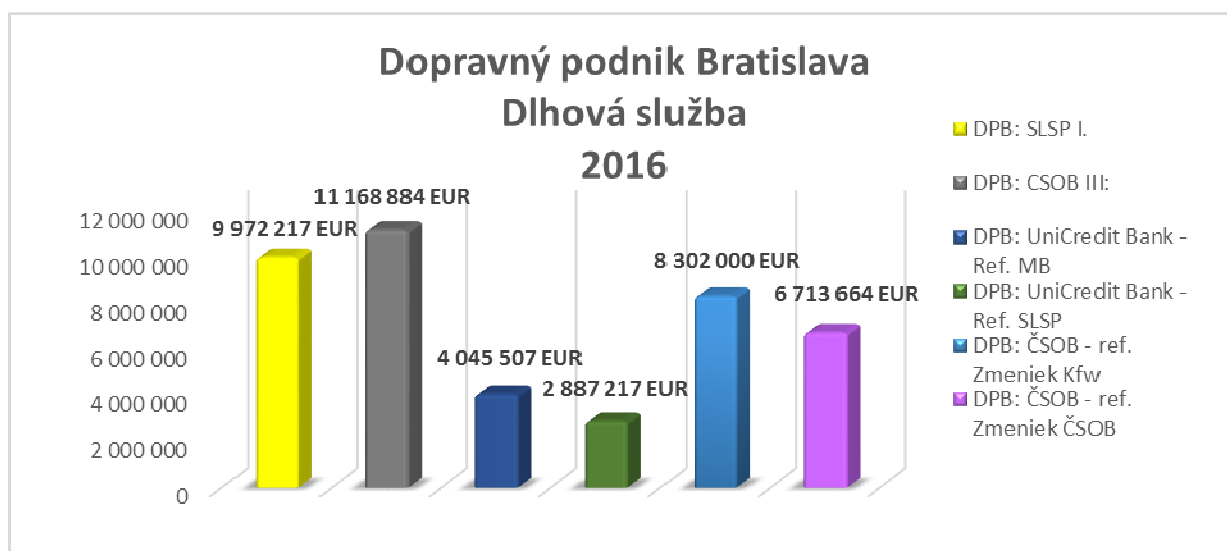

Úverové zaťaženie Dopravného podniku Bratislava, a.s.

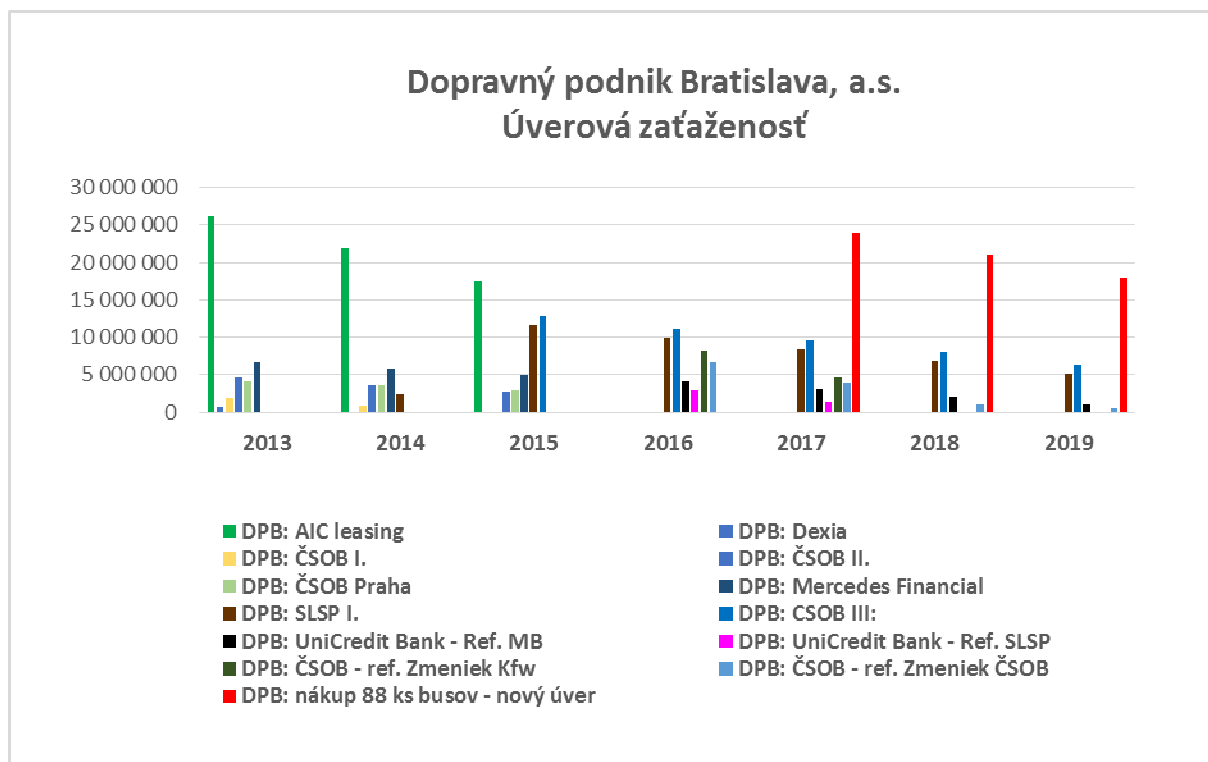
Stav úverov Dopravného podniku Bratislava, a.s. ovplyvňuje hospodárenie mesta do tej miery, že splátky istiny týchto úverov Dopravný podnik Bratislava, a.s. sa hradia z transferu, ktorý mu mesto každoročne poskytuje v rozpočte mesta. Všetky úvery Dopravného podniku Bratislava, a.s. musí schváliť mestské zastupiteľstvo.

Prehľad úverového zaťaženia Dopravného podniku Bratislava, a.s. do konca roka 2016 poskytuje nasledujúci graf:

Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť (DPB, a.s.) v roku 2016 vplyvom priaznivých podmienok prebiehajúcich na finančných trhoch a zároveň v snahe minimalizovať náklady a optimalizovať svoju úverovú angažovanosť, pristúpil k rokovaniu s bankovými subjektami o zmene podmienok financovania poskytnutých úverov. V zmysle rokovaní sa DPB, a.s. podarilo dojednať a zazmluvniť výhodnejšie podmienky úverových vzťahov.

- refinancovanie úveru Mercedes Benz Finanz
- refinancovanie zmenkového úveru AIC Leasing & Finanz AG
- refinancovanie úverov Československej obchodnej banky, a.s.
- úprava marže úveru č. 181/AUOC/14
- zníženie marže kontokorentných úverov

Refinancovanie úverových vzťahov Dopravného podniku Bratislava bez kontokorentných úverov a bankových služieb (platobné karty) prinesie úsporu do konca roka 2016 v predpokladanej výške cca 73, 9 tis. EUR a do maturity úverov v predpokladanej výške 246, 1 tis. EUR + poskytnutá zľava na zmenkách vo výške 110 tis. EUR.

Uzatvorene zmluvy majú ustanovenia, ktoré umožňujú modifikovať termín splatnosti v časovom rozsahu, to znamená, že sa môžu rozhodnúť, kedy nastane splatnosť (čerpanie, aj splatnosť úveru).

3. Zhrnutie informácie o dlhovej službe Hlavného mesta SR Bratislava a podriadených organizácií :

1. **Hlavné mesto SR Bratislava vykáže k 31.12.2016 výšku dlhu 127 311 500 EUR**, čo predstavuje podiel **53,47 %** k očakávaným bežným príjmom predchádzajúceho roka. **Hlavné mesto SR Bratislava tak dodržiava zákon č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, ktorým sa sleduje ukazovateľ prijatia návratných zdroje financovania, kde celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku by nemala prekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka
2. Návrh rozpočtu Hlavného mesta SR Bratislava na roky 2017 - 2019 a rozpočtové ciele na roky 2017 a 2018 prispievajú k ďalšiemu znižovaniu dlhu hlavného mesta. V roku 2017 sa očakáva úroveň dlhu 51,97% a **v roku 2018 sa navrhuje prognózovaná úroveň dlhu 49,06 %, čo bude pod úrovňou hodnotených hraníc** podľa zákona o rozpočtovej zodpovednosti č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedené úrovne dlhu za roky 2017 vo výške 51,97% a 2018 vo výške 49,06% zároveň počítajú aj s možnosťou načerpania nového úveru v rokoch 2017-2019 v celkovej hodnote 20 mil€ s postupným načerpaním 7 mil€ v roku 2017, 8 mil€ v roku 2018 a 5 mil€ v roku 2019.
3. Uskutočnenou zmenou ustanovení Zmluvy o účelovom úvere č. 0858/14/80100 v roku 2016 pre HM BA sa znížila marža v pevnej výške **0,575% p.a.**, ktorá je platná dňom podpisu Dodatku č. 1 namiesto pôvodnej marže v pevnej výške 0,64% p. a.. Opatrenie **prinieslo úsporu** hlavnému mestu SR Bratislava v roku 2016 cca 22 tis. EUR, čo prispelo k zníženiu rozpočtových výdavkov v programe 7.4 Finančné služby a celkovú úsporu do konca maturity úveru vo výške cca 161 tis. EUR.
4. Splátka istiny úveru **vo výške 5 mil. Eur v roku 2016** v zmysle Zmluvy o účelovom úvere č. 0858/14/80100 pre HM BA, **prispela k zníženiu dlhovej služby** Hlavného mesta SR Bratislava
5. Príspevková organizácia OLO, a.s. plánuje refinancovať úver, čo v rámci pozitívnej situácií na finančných trhoch môže prispieť k lepším podmienkam úverovej zaťažnosti organizácie a hlavnému mestu príspeje **k celkovému zníženiu dlhovej služby** Hlavného mesta SR Bratislava a podriadených organizácií.
6. DPB, a.s. vplyvom priaznivých podmienok prebiehajúcich na finančných trhoch a zároveň v snahe minimalizovať náklady a optimalizovať svoju úverovú angažovanosť, pristúpil v roku 2016 k refinancovaniu pôvodných úverov, čo **prinieslo celkovú úsporu** vo výške cca 246, 1 tis. EUR do konca maturity úverov a v roku 2016 vo výške cca 73,9 tis EUR.
7. Pre roky 2017-2019 je prognózovaný **rast príjmov do rozpočtu** Hlavného mesta SR Bratislavy, čo má priaznivý dopad na znižovanie ukazovateľa dlhovej služby HM BA

Všetky tieto aspekty prispeli a prispievajú k zníženiu rozpočtových výdavkov a tiež k celkovému zníženiu dlhovej služby Hlavného mesta SR Bratislava a podriadených organizácií a dodržiavaniu zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Informatívne a grafické zhrnutie dlhovej služby HM BA SR podľa zákona a celkovej výšky úverov HM BA a podriadených organizácií HM BA.

